

Obsah

OBSAH	7
PŘEDMLUVA	11
I. VELIKÉ IDEJE A MALÉ NÁRODY	15
1. VELIKÉ IDEJE A BOJ MALÝCH SLOVANSKÝCH NÁRODŮ	17
ZA NÁRODNÍ OSVOBOZENÍ	17
a) Nacionalismus a panslavismus	17
b) Austroslavismus	22
c) Evropský liberalismus a socialismus proti panslavismu a austroslavismu	30
d) Panrusismus a idea evropského společenství	40
e) Austromarxismus a Leninova teorie o sebeurčení národů	50
f) Neopanslavismus a podobné pan-ismy	55
g) Jugoslávský a československý unitarismus	58
h) Evropský versailleský pořádek, slovanství a nacifašismus	61
i) Slovanská integrace, proletářský internacionalismus a stalinismus	65
j) Národní suverenita v socialismu a univerzalismu současného světa	70
II. EVROPA A VELMOCI	77
1. NĚMECKO A EVROPA	79
Německý problém včera a dnes	79
2. IDEJE A SÍLY V DNEŠNÍM SVĚTĚ	95
3. EVROPA MEZI VÝCHODEM A ZÁPADEM	111
Idea evropského společenství proti rozdělení evropských národů mezi dvě světové velmoci	111
4. GEOPOLITICKÉ POSTAVENÍ SFRJ V ROZDĚLENÉ EVROPĚ	141
Nebezpečí ohrožení její suverenity neostalinistickou expanzí	141
III. ŘEŠENÍ NÁRODNOSTNÍ OTÁZKY OD VÍDEŇSKÉHO KONGRESU PO JALTSKOU KONFERENCI	157
1. MALÉ EVROPSKÉ NÁRODY MEZI VELKOSTÁTNÍM NACIONALISMEM A KOMUNISMEM	159
2. UTVÁŘENÍ NÁRODNÍCH STÁTŮ V ZÁPADNÍ EVROPĚ A UDRŽOVÁNÍ VÍCENÁRODNOSTNÍCH IMPÉRIÍ VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ	163
3. ROZPAD OSMANSKÉ ŘÍŠE A VZNIK NÁRODNÍCH STÁTŮ V JIHOVÝCHODNÍ EVROPĚ	171
4. ŘÍJNOVÁ REVOLUCE A OSAMOSTATNĚNÍ MALÝCH NÁRODŮ JIHOVÝCHODNÍ EVROPY	177

5.	ROZPAD HABSBUŘSKÉ MONARCHIE A VYTVÁŘENÍ JEDNONÁRODNÍCH A VÍCENÁRODNÍCH STÁTŮ VE STŘEDNÍ A JIHOVÝCHODNÍ EVROPĚ	179
6.	VÝCHODNÍ HRÍCHY VERSAILLESKÉHO POŘÁDKU	193
7.	ZHROUCENÍ VERSAILLESKÉ SOUSTAVY, NĚMECKO-SOVĚTSKÉ ROZDĚLENÍ MEZIEVROPÍ A HITLERŮV NOVÝ EVROPSKÝ POŘÁDEK	209
8.	OSUD MALÝCH NÁRODŮ PŘI JALTSKÝCH A POSTUPIMSKÝCH DOHODÁCH	227
IV.	NÁRODNOSTNÍ OTÁZKA V SOUČASNÉ EVROPĚ	243
1.	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA A ROZŠÍŘENÍ	245
2.	NACIONALISMUS A REGIONALISMUS V ZÁPADNÍ EVROPĚ	249
a)	Severoírská, skotská a velšská otázka ve Velké Británii	249
b)	Bretaňská, korsická a alsaská otázka ve Francii	251
c)	Baskické, katalánské a galicijské národní hnutí ve Španělsku	254
c)	Separatistické hlasy Azor v Portugalsku	259
e)	Autonomistická a separatistická hnutí v Itálii	260
h)	Problém valonsko-vlámských vztahů v Belgii	261
g)	Frizská otázka v Nizozemí	261
h)	Faerské ostrovy a Grónsko na cestě k osamostatnění od Dánska	262
i)	Péče skandinávských zemí o Laponce	263
j)	Jurská otázka ve Švýcarsku	265
k)	Řecko-turecká roztržka na Kypru	266
l)	Německá otázka	268
V.	KOŘENY, ZMĚNY A PODSTATA NÁRODNOSTNÍ OTÁZKY V SFRJ	279
1.	FEDERALISTICKÉ ŘEŠENÍ NÁRODNOSTNÍ OTÁZKY V SOCIALISTICKÉM ZŘÍZENÍ	281
2.	V ČEM JE ZÁHADA „VYŘEŠENÉ“, AVŠAK STÁLE AKTUÁLNÍ. NÁRODNOSTNÍ OTÁZKY V SFRJ A ROZPORUPLNOST JEJÍHO MEZINÁRODNÍHO POSTAVENÍ	317
VI.	HISTORICKÁ PONAUCENÍ A ODKAZ: PROTIKLADY NUTNOSTI SEBEURČENÍ A INTEGRACE	367
1.	AKTUÁLNOST NÁRODNOSTNÍ OTÁZKY V EVROPĚ	369
a)	Zatvrzelost starého centralistického falangistického pojetí	369
b)	Právo na rozmanitost v socialistické Francii	371
c)	Ani po 150 letech neexistuje belgický národ	371
d)	Obroda velšského jazyka	372
e)	Tragická zápleтка severoírského dramatu	373

f) Těžké dědictví	374
g) Pokusy o vojenské řešení	374
h) Vědomé oběti semkly národ	375
i) Koloniální výmluva	376
2. DOČASNÁ VÍTĚZSTVÍ TERORISMU PROTI EXISTUJÍCÍM VLÁDÁM	377
a) Mezinárodní problém	377
b) Příčiny terorismu	377
c) Jednostranná hodnocení	378
d) Bludy o chorvatském národním hnutí	379
e) Rozporný, ale nezanedbatelný činitel	380
f) Nedozírné důsledky	381
g) Zlovolné cíle tajných služeb	381
h) Papež hlasatel „veškerých svobod“	382
i) Politické důvody politického terorismu	382
j) Národy bez státu	384
k) Anglická neústupnost posiluje IRA	384
l) Historická zákonitost	385
m) Různá hlediska	386
n) Dva různé jevy	386
o) Obranná agrese	387
p) Ohrožení životních zájmů	388
q) Státní násilí vede ke zvrácenosti života	389
r) Pravdivý stín katastrofy	390
s) Vážnost katolické církve upevněna	391
t) Změny jsou důležitější než předchozí neshody	392
u) Pokus o překonání blokového rozdělení	392
v) Nedělitelnost třídního a národního	393
3. SOUMRAK VÍCENÁRODNÍCH STÁTŮ	395
a) Nepotlačitelné právo na sebeurčení a svobodu	395
b) Otřepané fráze	396
c) Pluralismus jako předpoklad existence	397
d) Vícenárodní státy - zdroj sporů	397
e) Nové poznatky technologie	398
f) Měra bipolárního rozpadu Evropy	399
g) Svaz suverénních národů Evropy	400
VII. ÚSILÍ O HISTORICKOU PRAVDIVOST	401
PŘEDPOKLADY DOSAŽENÍ HISTORICKÉ SERIÓZNOSTI	403
VIII. CHORVATSKÁ NÁRODNÍ OTÁZKA OTÁZKA CHORVATSKÁ NÁRODNÍ OTÁZKA: OD KRIŽANIĆOVA POŽADAVKU SLOVANSKÉ INTEGRACE K DNEŠNÍMU NÁRODNÍMU STÁTU	429

IX. MEZINÁRODNÍ POSTAVENÍ CHORVATSKA	445
1. CHORVATSKÝ NEZÁVISLÝ A SUVERÉNNÍ STÁT	447
2. CHORVATSKO A SPOJENÉ NÁRODY	453
3. CHORVATSKO A OSTATNÍ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	457
4. BILATERÁLNÍ VZTAHY S DALŠÍMI ZEMĚMI	461
X. SPOJENÉ NÁRODY ŠIŘITELEM OBECNÝCH LIDSKÝCH HODNOT SPOJENÉ NÁRODY MUSÍ BÝT ŠIŘITELEM IDEJÍ OBECNÝCH LIDSKÝCH HODNOT	469
XI. DOSLOV	
Dr. FRANJO TUDJMAN, HISTORIK A STÁTNÍK	479